

N:o 13.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående jord-
afsöndring från indragna mönsterskrifvarebostället $\frac{3}{4}$ mantal
Silleberg N:o 3 Börje Olofsgård med $\frac{1}{4}$ mantal Åker
N:o 2 i Skaraborgs län; gifven Stockholms slott den
20 december 1894.*

Med åberopande af bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna mönsterskrifvarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Silleberg N:o 3 Börje Olofsgård med $\frac{1}{4}$ mantal Åker N:o 2 må till Rackeby och Skalunda församlingar till utvidgning af skolplan för alltid upplåtas ett af förste landmätaren A. F. Hjorth å en år 1893 upprättad karta af fattadt jordområde af 20 ar att af församlingarna tillträdas den 14 mars 1903 eller dessförinnan, med skyldighet för dem att senast sistnämnda dag till Skaraborgs läns ränteri inleverera ett belopp, motsvarande tjugugång den föreslagna afgälden, eller 120 kronor, samt, derest tillträdet sker före löpande arrendeperiods utgång, dessutom till arrendatorn under återstående arrendetiden erlægga en årlig afgäld af sex kronor, äfvensom att uppsätta och för all framtid underhålla erforderligt stängsel kring området i dess gräns mot främmande egor;

att församlingarna må tillåtas lösa sin nuvarande, från ofvan-nämnda boställe enligt nådigt bref den 9 maj 1848 afsöndrade skolhus-
Bih. till Riksd. Prot. 1895. 1 Saml. 1 Afd. 11 Häft. (N:o 13).

plan genom inleverering till nämnda ränteri af ett belopp, motsvarande tjugu gånger den genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i Skaraborgs län utslag den 18 september 1849 därför fastställda afgäld; samt

att de sålunda inflytande medlen må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingar för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brevet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. F. Gilljam.

*Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20
december 1894.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve *Lewenhaupt*,
Statsråden: friherre *Åkerhielm*,
Östergren,
Groll,
Wikblad,
Gilljam,
Friherre *Rappe*,
Christerson,
Wersäll.

36:o.

Departementschefen, statsrådet *Gilljam*, anförde:

»Hos Eders Kongl. Maj:ts hafva Rackeby och Skalunda församlingar i Skaraborgs län jemlikt beslut å kyrkostämman den 29 maj 1893 anhållit, att, som det enligt nådiga brefvet den 9 maj 1848 från förra mönsterskrifvarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Silleberg N:o 3 Börje Olofsgård med $\frac{1}{4}$ mantal Åker N:o 2 i Rackeby socken till byggnadsplan, kålgård och planteringsland för församlingarnas folkskola afsöndrade område om ett geometriskt tunnland dels lemnade för litet utrymme för kålgård och

planteringsland, alldenstund en tredjedel deraf upptoges af berg, dels ock vore otjenligt till byggnadsplan för ett nytt större folkskolehus, om hvars uppförande beslut fattats, ytterligare ett område af bostället, hvilket område, enligt bifogad af förste landtmätaren A. F. Hjorth upprättad karta med beskrifning, utgjorde 20 ar och bestod af åkerjord, måtte få från bostället afsöndras till utvidgning af skolplanen efter utgången af nuvarande arrendatorns af bostället arrendetid.

Efter nådig remiss har domänstyrelsen anmodat Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i nämnda län att efter vederbörandes hörande afgifva underdånigt utlåtande öfver ansökningen. Med anledning häraf har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande *dels* infordrat yttrande från t. f. domänintendenten i länet, hvilken, ehuru den begärda afsöndringen ej medförde någon nämnvärd olägenhet för bostället, likväl, enär den nuvarande skolplanen syntes lemna fullt tillräckligt utrymme för den nya skolhusbyggnaden och ansökningen således ej vore af något trängande behof betingad, hemställt, att densamma måtte lemnas utan afseende, *dels* anmodat kronofogden och häradsskrifvaren i orten att för afsöndringen upprätta förslag till årlig afgäld i enlighet med nådiga cirkulären den 30 oktober 1874 och den 6 december 1878 samt höra församlingarna *dels* angående den tidpunkt, från hvilken upplåtelsen önska, *dels* ock om deras villighet att på en gång erlægga tjugu gånger beloppet af ej mindre den afgäld, som enligt Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes utslag den 18 september 1849 utginge för den enligt ofvanberörda nådiga bref upplåtna afsöndring, än äfven afgälden för den nu ifrågasatta afsöndringen, i anledning hvaraf kronofogden och häradsskrifvaren föreslagit en årlig afgäld för sist omnämnda afsöndring af sex kronor eller, om satt i spanmål efter medelmarkegångspris, 81,08 liter, $\frac{1}{3}$ råg och $\frac{2}{3}$ korn, hvarjemte församlingarna enligt beslut å kyrkostämman den 4 mars 1894 förklarar sig villiga att lösa nu ifrågavarande afsöndring genom erläggande af tjugu gånger den föreslagna afgälden, under förbehåll att de finge på samma sätt lösa det enligt nådiga brefvet den 9 maj 1848 afsöndrade området, men, ifall detta ej kunde bifallas, medgifvit att erlægga den föreslagna afgälden årligen, samt i en till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande ingifven särskild ansökning i underdånighet anhållit att få i stället för den för den äldre afsöndringen fastställda afgälden, åtta kappar afradsspanmål, på en gång erlægga tjugu gånger beloppet af samma afgäld, äfvensom uttryckt önskan att få tillträda den nu ifrågasatta afsöndringen nästa 14 mars efter det tillåtelse till afsöndringens verk-

ställande af Eders Kongl. Maj:t meddelats eller, ifall hinder därför mötte, vid utgången af nuvarande arrendators af bostället arrendetid; och har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande för egen del, dels med erinran att nuvarande arrendatorns arrendetid utlöpte den 14 mars 1903, funnit ansökningen om afsöndring af ifrågavarande jordområde vara förtjent af bifall, dock att tidpunkten för upplåtelsen borde bestämmas till sistnämnda dag, församlingarna obetaget att redan före sagda tid tillträda jorden, derest öfverenskommelse derom kunde träffas med arrendatorn, dels ock under anmärkning, att Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande icke hade något att erinra mot den föreslagna afgälden, ansett sig böra hemställa, att församlingarna måtte åläggas att å tillträdesdagen utgifva tjugu gånger beloppet af den nu redan utgående afgälden tillsammans med tjugu gånger beloppet af den årliga afgäld, som för den nu begärda afsöndringen blifvit föreslagen, äfvensom tillförbindas att hålla de afsöndrade områdena inhägnade.

Sedan nuvarande arrendatorn af ifrågavarande hemman, C. A. Larsson, i en till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande stäld skrift medgifvit, att församlingarna finge tillträda ifrågavarande område, så snart afsöndringen vunnit Eders Kongl. Maj:ts bifall, med vilkor, att Larsson finge årligen under sin arrendetid åtnjuta den föreslagna afgälden, sex kronor, har domänstyrelsen för egen del anført, att arrendatorn ej är berättigad uppbära någon ersättning för det redan afsöndrade området, och hemställt om nådigt bifall till de underdåniga ansökningarna under vissa vilkor.

På grund af hvad i ärendet förekommit får jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet och i öfverensstämmelse med hvad domänstyrelsen tillstyrkt, hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna mönsterskrifvarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Silleberg N:o 3 Börje Olofsgård med $\frac{1}{4}$ mantal Åker N:o 2 må till Rackeby och Skalunda församlingar till utvidgning af skolplan för alltid upplåtas omförmälta område af 20 ar att af församlingarna tillträdas den 14 mars 1903 eller dessförinnan, med skyldighet för dem att senast sistnämnda dag till Skaraborgs läns ränteri inleverera ett belopp, motsvarande tjugu gånger den föreslagna afgälden, eller 120 kronor, samt, derest tillträdet sker före löpande arrendeperiods utgång, dessutom till arrendatorn under återstående arrendetiden erlægga en årlig afgäld af sex kronor, äfvensom att

uppsätta och för all framtid underhålla erforderligt stängsel kring området i dess gräns mot främmande egor,

att församlingarna må tillåtas lösa sin nuvarande från ofvannämnda boställe enligt nådiga brefvet den 9 maj 1848 afsöndrade skolhusplan genom inleverering till nämnda ränteri af ett belopp, motsvarande tjugugånge den genom Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i Skaraborgs län utslag den 18 september 1849 därför fastställda afgäld; samt

att de sålunda inflytande medlen må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingar för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.»

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, i nåder bifalla; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan C vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Hugo Boman.